



Załącznik do uchwały nr 457/14
Zarządu Województwa
Zachodniopomorskiego
z dnia 25.03.2014 r.

Jerzy Ładniak
„Czyścioch” Jerzy Ładniak
ul. T.
xx-xxx S.

WWRPO.VIII.3162.40.2013.Ała

DECYZJA
Nr WWRPO/15/W/2014

podjęta w dniu 25 marca 2014 r. przez Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego
w osobach:

Olgierd Geblewicz - Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego,
Andrzej Jakubowski - Wicemarszałek Województwa Zachodniopomorskiego,
Wojciech Drożdż - Wicemarszałek Województwa Zachodniopomorskiego,

Na podstawie art. 25 pkt 1, art. 26 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712 t.j. ze zm.), art. 207 ust. 1 pkt 1 i 2, ust. 9 i ust. 12 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885. t.j. ze zm.) w zw. z art. 41 ust. 2 pkt 4 i art. 46 ust. 2 a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2013 r., poz. 596. ze zm.) oraz art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267 t.j. ze zm.)

po rozpatrzeniu wniosku Beneficjenta – Pana Jerzego Ładniaka prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą „Czyścioch” Jerzy Ładniak z siedzibą w S., o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego nr WWRPO/28/W/2013 z dnia 31 lipca 2013 r. zobowiązującą do zwrotu środków, otrzymanych w ramach umowy nr UDA-RPZP.01.01.03-32-065/09-00 z dnia 4 października 2010 r. na realizację projektu pn. „Wdrożenie nowatorskiej technologii oczyszczania wód zaolejonych powstałych w wyniku czyszczenia i konserwacji zbiorników po produktach płynnych” w łącznej kwocie 67 200,00 zł (słownie: sześćdziesiąt siedem tysięcy dwieście złotych 00/100) wraz z odsetkami liczonymi jak dla zaległości podatkowych

- utrzymuje w mocy decyzję administracyjną Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 31 lipca 2013 r. nr WWRPO/28/W/2013 w całości.

Uzasadnienie

Beneficjent Pan Jerzy Ładniak prowadzący działalność gospodarczą pod firmą „Czyścioch” Jerzy Ładniak z siedzibą w S. przy ul. T., w dniu 4 października 2010 r. zawarł z Województwem Zachodniopomorskim reprezentowanym przez Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego, pełniącym na podstawie art. 25 pkt 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712 t.j. ze zm., zwana dalej u.z.p.p.r.) rolę Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007 – 2013 (zwanej dalej IZ RPO WZ), umowę o dofinansowanie nr UDA-RPZP.01.01.03-32-065/09-00 na realizację projektu pn. „Wdrożenie nowatorskiej technologii oczyszczania wód zaolejonych powstałych w wyniku czyszczenia i konserwacji zbiorników po produktach płynnych”, Oś Priorytetowa 1 „Gospodarka – Innowacje - Technologie”, Działanie 1.1 „Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw poprzez innowacyjne inwestycje”, Poddziałanie 1.1.3 „Inwestycje MSP w nowe technologie”. Dodatkowo pomiędzy Beneficjentem a IZ RPO WZ zawarte zostały następujące aneksy do umowy: nr UDA-RPZP.01.01.03-32-065/09-01 z dnia 29.11.2010 r., nr UDA-RPZP.01.01.03-32-065/09-02 z dnia 21.02.2011 r., nr UDA-RPZP.01.01.03-32-065/09-03 z dnia 02.08.2011 r., nr UDA-RPZP.01.01.03-32-065/09-04 z dnia 03.02.2012 r. oraz nr UDA-RPZP.01.01.03-32-065/09-05 z dnia 20.09.2012 r.

Umowa o dofinansowanie nr UDA-RPZP.01.01.03-32-065/09-00 określa szczegółowe zasady dofinansowania projektu, a także prawa i obowiązki Beneficjenta z tym związane. Zgodnie z zapisami przedmiotowej umowy IZ RPO WZ zobowiązała się do dofinansowania części wydatków kwalifikowalnych poniesionych na realizację projektu na podstawie zweryfikowanego przez IZ RPO WZ poprawnego wniosku o płatność. Beneficjent natomiast zobowiązał się do realizacji projektu w oparciu o wniosek o dofinansowanie, z należytą starannością, rzetelnie, racjonalnie i oszczędnie, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i procedurami w ramach programu oraz w sposób, który zapewni prawidłową i terminową realizację projektu, a także osiągnięcie celów zakładanych we wniosku o dofinansowanie (§ 4 ust. 4 umowy o dofinansowanie).

We wniosku o dofinansowanie projektu (pkt D.1., E.1.) Beneficjent przewidział zadanie o nazwie „Remontu obiektu” (zadanie nr 12). W ramach ww. zadania Pan Jerzy Ładniak zaplanował następujące wydatki:

- Remontu obiektu wraz z wymianą stolarki okiennej i drzwiowej (wydatek nr 1),
- Wykonanie przyłącza wodnego (wydatek nr 2),
- Wykonanie przyłącza energetycznego (wydatek nr 3),
- Wykonanie instalacji energo - elektrycznej (wydatek nr 4),
- Wykonanie instalacji wodno - kanalizacyjnej (wydatek nr 5).

Nadto Beneficjent wskazał (pkt C.7. wniosku o dofinansowanie), iż w celu prawidłowej realizacji inwestycji w budynkach znajdujących się na zakupionej w związku z realizacją projektu działce, tj. nr 12/12 obręb 58 śródmieście o pow. 3 178 m², zabudowanej dwoma sąsiadującymi budynkami: budynkiem piętrowym o pow. użytkowej 480 m² i kubaturze 2 300 m³ oraz budynkiem parterowym o pow. użytkowej 178 m² i kubaturze 840 m³, zaplanowano remont pomieszczeń przeznaczonych na: halę linii do oczyszczania (budynek parterowy) oraz pomieszczenia biurowe, socjalne (toalety, natryski, stolówka, kuchenka, szatnie – „brudna” i „czysta”), sale prezentacji (prezentacja technologii, usługi, miejsce spotkań z klientami), laboratorium, kotłownię z piecem CO, warsztat, narzędziownię i pomieszczenie wirówki (budynek piętrowy). Beneficjent zaznaczył, iż pomieszczenia zostaną wyremontowane i dostosowane do swojej funkcji. Powyższe zapisy powtórzył także w Biznes Planie (pkt C.2).

Beneficjent we wniosku o płatność nr WNP-RPZP.01.01.03-32-065/09-02/K03 przedstawił do refundacji fakturę nr 16/02/HW/2011 (dokument nr 58) z dnia 22 maja 2011 r. wystawioną przez firmę „W.” P. B. H. W. Koszty poniesione na podstawie opisywanej faktury zostały przyporządkowane do zadania nr 12 wydatku nr 1 - Remont obiektu wraz z wymianą stolarki okiennej i drzwiowej. IZ RPO WZ dokonała analizy poszczególnych wydatków w kontekście prac zaplanowanych w dokumentacji aplikacyjnej, tj. wniosku o dofinansowanie, jak również w załączonych do niego dokumentach: biznes planie, decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach z dnia 7 kwietnia 2010 r., zaświadczeniu organu odpowiedzialnego za monitorowanie obszarów Natura 2000 z dnia 15 czerwca 2009 r., w których podany został zakres prac objętych limitem na roboty i materiały budowlane zaplanowany do wykonania w ramach realizowanego projektu. Nazwa pozycji z faktury oraz załączony protokół odbioru robót z dnia 22 lutego 2011 r. wskazywały, iż prace zostały wykonane na terenie działki przy ulicy T. P., niemniej jednak nie są one bezpośrednio związane z remontem budynków, albowiem faktura VAT nr (...) wystawiona została w związku z wykonaniem prac przygotowawczych do umocnienia

nabrzeża, a nie w związku z remontem budynków. W związku z powyższym wydatki poniesione na podstawie faktury VAT nr (...) w wysokości 112 000,00 zł zostały uznane za niekwalifikowalne.

Mając powyższe na uwadze IZ RPO WZ pismem z dnia 17 maja 2013 r. znak: WWRPO.II.4331.(1.1.3/2009/065).2013.AM.02 poinformowała Beneficjenta o dokonanej weryfikacji formalnej oraz merytoryczno-finansowej wniosku o płatność nr WNP-RPZP.01.01.03-32-065/09-04/K01, wskazując popełnione przez Beneficjenta błędy oraz wezwała Beneficjenta do zwrotu środków w wysokości 67 200,00 zł, które stanowią 60 % (zgodnie z § 2 ust. 5 umowy o dofinansowanie) wartości wydatków niekwalifikowalnych w projekcie (tj. 112 000,00 zł).

W odpowiedzi na powyższe, Beneficjent pismem z dnia 28 maja 2013 r. wyjaśnił, iż we wniosku o płatność celowo użył sformułowania „remont obiektu”, nie zaś np. remont budynku czy budowli, położonej przy ul. T. w S. Na etapie składania wniosku o dofinansowanie Beneficjent wyszczególnił niektóre z planowanych prac, m.in. dotyczące remontu pomieszczeń jedynie po to, aby zdaniem Strony wskazać kierunek planowanej działalności i przeznaczenie poszczególnych elementów obiektu. Beneficjent wskazał, iż miało to na celu ułatwienie oceny ekonomiczno-finansowej, a nie zamknięcie katalogu prac remontowych, tym bardziej, że Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego nie przewiduje składania kosztorysu inwestorskiego na etapie składania wniosku o dofinansowanie. Zdaniem Beneficjenta wszystkie prace budowlano-remontowe związane z obiektem położonym przy ul. T. w S. są związane z zadaniem 12 wydatkiem nr 1. Ponadto przedmiotowym pismem Beneficjent zwrócił się o przedłużenie terminu na złożenie korekty wniosku o płatność.

IZ RPO WZ pismem z dnia 12 czerwca 2013 r. ponownie wyjaśniła Stronie, iż wykonane prace nie mieszczą się w zakresie prac zaplanowanych na etapie wnioskowania o dofinansowanie, bezpośrednio związanych z remontem budynków, a zatem wydatki poniesione na podstawie faktury 16/02/HW/2011 nie mogą zostać uznane za kwalifikowalne w projekcie.

Z uwagi na bezskuteczny upływ terminu wskazanego w wezwaniu do zwrotu środków, z dniem 6 czerwca 2013 r. wobec Beneficjenta wszczęte zostało postępowanie administracyjne w przedmiocie zwrotu środków z tytułu płatności otrzymanych w ramach umowy o dofinansowanie nr UDA-RPZP.01.01.03-32-065/09-00. Jednocześnie Beneficjent został poinformowany o możliwości złożenia dowodów, wyjaśnień i zastrzeżeń. Beneficjent w dniu 14 czerwca 2013 r. skorzystał z przysługującego mu prawa do przejrzenia akt sprawy, nie wnosząc przy tym nowych dowodów w sprawie.

W dniu 31 lipca 2013 r. Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego podjął decyzję nr WWRPO/28/W/2013 orzekającą zwrot od Beneficjenta – Pana Jerzego Ładniaka prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą „Czyściococh” Jerzy Ładniak z siedzibą w S. środków otrzymanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007-2013 na podstawie umowy o dofinansowanie nr UDA-RPZP.01.01.03-32-065/09-00 na realizację projektu pn. „Wdrożenie nowatorskiej technologii oczyszczania wód zaolejonych powstałych w wyniku czyszczenia i konserwacji zbiorników po produktach płynnych” w łącznej kwocie 67 200,00 zł wraz z odsetkami liczonymi jak dla zaległości podatkowych.

Pismem z dnia 14 sierpnia 2013 r. (doręczonym dnia 16 sierpnia 2013 r.) Beneficjent wniósł o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej wydaną przez Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego ww. decyzją administracyjną nr WWRPO/28/W/2013 z dnia 31 lipca 2013 r.

Beneficjent we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wskazał, iż działka nr 12/12 położona jest w bezpośrednim sąsiedztwie kanału wodnego stanowiącego rozwidlenie Odry i obejmuje część nadbrzeża tego kanału. Następnie Beneficjent przytaczając definicję „nadbrzeża” oraz „obektu budowlanego” podkreślił, że będący przedmiotem postępowania obiekt budowlany zlokalizowany jest w odległości od 3 do 8 m od brzegu kanału, zatem Beneficjenta wskazał, iż należy uznać, iż znajduje się na nabrzeżu, a wykonane roboty budowlane polegające na wzmocnieniu nabrzeża sprowadzały się do wzmocnienia podłoża pod budynkiem i w jego najbliższym sąsiedztwie.

Beneficjent wskazał także, iż dla prawidłowego przeprowadzenia instalacji zewnętrznej wodnej oraz elektroenergetycznej dokonano prac wymagających wykopów, bowiem pozostawienie systemu korzeniowego roślin, bylin oraz wysokopiennych drzew i krzewów oraz ostrych odłamków gruzu, mogło zagrażać przyszłemu funkcjonowaniu instalacji.

Ponadto Beneficjent podkreślił, że jednym z elementów projektu było posadowienie zbiornika czterokomorowego, który to zbiornik stanowi element linii oczyszczania, zapewniający bezpieczne przechowywanie wód zaolejonych kierowanych następnie do filtracji, a potem niemal do całkowitej utylizacji zanieczyszczeń. Założeniem projektowym było wykorzystanie do tego celu istniejącej pomiędzy budynkami a linią wody, płyty fundamentowej. Beneficjent przytaczając treść § 206 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2009 r. Nr 75, poz. 690 ze zm.) w myśl którego *rozbudowa, nadbudowa, przebudowa oraz zmiana przeznaczenia budynku powinny być poprzedzone ekspertyzą techniczną stanu konstrukcji i elementów budynku, z uwzględnieniem stanu*

podłoża gruntowego, wskazał, iż aby można było wykorzystać istniejący element konstrukcyjny, po odkryciu płyty fundamentowej związanej z budynkami znajdującymi się na nabrzeżu należało dokonać pełnych prac odkrywkowych dla oceny, czy dany fundament jest w stanie zapewnić bezpieczeństwo całej konstrukcji obiektu oraz dla zbadania nośności podłoża gruntowego. Beneficjent wskazywał, iż w tym celu wykonano przedmiotowe prace. Obiekt poddano ekspertyzie, a następnie wyrównano oraz wzmocniono teren przy budynku biurowo-warsztatowym poprzez nawiezenie ziemi w miejsca po wykarczowanych drzewach, kamieniach i gruzie oraz wykonano mechaniczne zagęszczenie gruntu. Dalej Pan Jerzy Ładniak zaznaczył, iż pozostawienie osłabionego podłoża gruntowego bez ww. robót naprawczych wpłynęłoby z pewnością na osłabienie statyki gruntu zarówno pod płytą fundamentową zbiornika, jak i pod istniejącymi budynkami. Podsumowując Beneficjent zaznaczył, iż remont budynku jest ściśle związany z koniecznością przeprowadzenia prac wyszczególnionych w kwestionowanej fakturze, a zlokalizowanych w pasie nabrzeża ze względu na:

- wykonanie instalacji wodnej i elektroenergetycznej w pasie nabrzeża co wymagało robót ziemnych z oczyszczeniem wnętrza wykopu z korzeni i ostrych odłamków oraz zasypywania wykopów,
- wykonanie izolacji poziomej i pionowej ścian fundamentowych budynku, co wymagało odkrycia jego części podziemnej,
- posadowienie zbiornika czterokomorowego, co z kolei wymagało prac związanych z ekspertyzą, oczyszczeniem i umocnieniem (zagęszczeniem) podłoża gruntowego nabrzeża.

Z uwagi na konieczność dokonania szczegółowej analizy zarzutów wskazanych przez Beneficjenta we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, skomplikowany charakter sprawy a także ze względu na przewidziane terminy na zapoznanie się z aktami przez Beneficjenta i umożliwienia wypowiedzenia się co do zebranych materiałów oraz zgłoszonych żądań, IZ RPO WZ postanowieniami z dnia 30 sierpnia 2013 r. oraz 10 października 2013 r. zawiadomiła Beneficjenta o konieczności przedłużenia postępowania w przedmiocie zwrotu środków. Nadto mając na względzie zapisy wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, pismem z dnia 15 października 2013 r. IZ RPO WZ zobowiązała Beneficjenta do przedstawienia w terminie 5 dni licząc od dnia otrzymania przedmiotowego pisma szczegółowych wyjaśnień w następujących kwestiach:

1. Zapisy wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy sugerowały, iż część robót była niezbędna do wykonania instalacji wodnej i elektroenergetycznej w pasie nabrzeża oraz posadowienia zbiornika czterokomorowego, które to wydatki zostały wyodrębnione jako oddzielne od wskazanego przez Beneficjenta wydatku nr 1 „Remont obiektu wraz z wymianą stolarki okiennej i drzwiowej”. Wobec powyższego niezbędne były wyjaśnienia Beneficjenta w powyższym zakresie, jak również niezbędne było dostarczenie kopii potwierdzonego za zgodność z oryginałem dokumentu podpisanego przez wystawcę faktury (np. specyfikacji), z którego będzie wynikać jaki był koszt poszczególnych prac;
2. Beneficjent we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy informował, iż część prac związanych z ekspertyzą, oczyszczeniem i umocnieniem (zagęszczeniem) podłoża była niezbędna do posadowienia zbiornika czterokomorowego. Prace polegające na umocnieniu (zagęszczeniu) nabrzeża nie zostały jednak wymienione w protokole odbioru robót – częściowym z dnia 22 lutego 2011 r., wobec powyższego niezbędne było dostarczenie kopii potwierdzonego za zgodność z oryginałem dokumentu podpisanego przez wykonawcę, na podstawie którego IZ RPO WZ będzie mogła przeprowadzić analizę, czy faktura VAT nr (...) została wystawiona w związku z ww. pracami;
3. Zlecenie z dnia 2 lutego 2011 r. opiewa na łączną kwotę 260 000,00 zł brutto, natomiast wartość brutto z faktury częściowej nr 16/02/HW/2011 wynosi 137 760,00 zł. Nazwa z faktury „Wykonanie prac przygotowawczych na umocnienie nabrzeża na działce znajdującej się przy ulicy T. P. w S. zgodnie ze zleceniem – faktura częściowa” wskazuje na częściowe wykonanie robót w ramach powyższego zlecenia. Z uwagi na powyższe niezbędnym było dostarczenie kopii potwierdzonych za zgodność z oryginałem dokumentów (faktury, protokoły odbioru) potwierdzające zrealizowanie całości zlecenia;
4. Niezbędnym było dostarczenie kopii potwierdzonego za zgodność z oryginałem dokumentu podpisanego przez wystawcę faktury (np. specyfikacji) dotyczącego prac polegających na odkryciu ścian fundamentowych i płyty fundamentowej w celu odtworzenia zniszczonej izolacji poziomej i pionowej części podziemnych obiektów.

Ponadto IZ RPO WZ zobowiązała Beneficjenta do dostarczenia do wglądu następujących dokumentów:

1. niezbędnych pozwoleń, zgłoszeń i innych decyzji administracyjnych związanych z wykonanymi pracami;

2. dokumentacji projektowej, dziennika budowy, dokumentacji powykonawczej, kosztorysów powykonawczych związanych z wykonanymi pracami (projekt budowlany, projekt zamienny/powykonawczy wraz z mapami i rysunkami technicznymi);
3. dokumentów potwierdzających odbiór robót (protokół końcowy) związanych z wykonanymi pracami;
4. decyzji o pozwoleniu na użytkowanie wraz z protokołem kontroli obowiązkowej;
5. dokumentację fotograficzną dotyczącą wykonanych prac;
6. umowy z wykonawcą robót związanych z wykonaniem prac przygotowawczych do umocnienia nabrzeża na działce znajdującej się przy ul. T. P. w S.

Następnie IZ RPO WZ postanowieniem z dnia 8 listopada 2013 r., z uwagi na znaczny stopień skomplikowania sprawy, a także ze względu na fakt, iż Beneficjent do dnia wydania przedmiotowego postanowienia nie przedłożył niezbędnych do podjęcia rozstrzygnięcia wyjaśnień oraz dokumentów stosownie do pisma, IZ RPO WZ z dnia 15 października 2013 r. zawiadomiła Beneficjenta o konieczności przedłużenia postępowania w przedmiocie zwrotu środków.

W dniu 18 listopada 2013 r. w siedzibie Wydziału Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego stawiała się Pani Danuta Sobczak-Domańska przekładając stosowne pełnomocnictwo do reprezentowania Beneficjenta w zakresie prowadzonego postępowania administracyjnego w przedmiocie zwrotu środków. Następnie pismem z dnia 5 grudnia 2013 r. Beneficjent zwrócił się do IZ RPO WZ z prośbą o przedłużenie terminu na dostarczenie wyjaśnień oraz przedłożenia dokumentów wskazanych w piśmie z dnia 15 października 2013 r. do dnia 13 stycznia 2014 r. z uwagi na konieczność zebrania obszernej dokumentacji, co było dla Beneficjenta utrudnione ze względu na liczebność dokumentów, jak i okres intensywnych prac wykonywanych przez Beneficjenta na terenie całego kraju.

W odpowiedzi na powyższe, IZ RPO WZ uwzględniając wniosek Beneficjenta, a także z uwagi na konieczność przeanalizowania przez IZ RPO WZ przedmiotowych wyjaśnień oraz dokumentów, do dostarczenia których został zobowiązany Beneficjent, postanowieniem z dnia 11 grudnia 2013 r. zawiadomiła Beneficjenta o konieczności przedłużenia postępowania w przedmiocie zwrotu środków. Nadto IZ RPO WZ poinformowała pełnomocnika Beneficjenta, iż zgodnie z art. 35 § 5 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267 t.j. ze zm. Zwanego dalej k.p.a) do terminów załatwienia sprawy nie wlicza się terminów przewidzianych w przepisach prawa dla dokonania określonych czynności, okresów zawieszenia postępowania oraz okresów opóźnień, spowodowanych z winy strony albo z przyczyn niezależnych od organu.

Beneficjent pismem z dnia 11 stycznia 2014 r. przedłożył następujące wyjaśnienia. Odnosząc się do pierwszego zapytania IZ RPO WZ Pan Jerzy Ładniak wskazał, iż prace dotyczące przystosowania i remontu nabrzeża przebiegały w dwóch etapach. W styczniu 2011 r. Beneficjent zwrócił się do potencjalnych wykonawców z zapytaniem ofertowym o cenę usługi pn. „Wykonanie prac przygotowawczych do umocnienia nabrzeża na działce znajdującej się przy ul. T. w S. zgodnie z załączonym projektem”. Wybrana oferta dotyczyła wykonania całości zlecenia i opiewała na kwotę 260 000,00 zł brutto. Część zlecenia tj. – „Wykonanie prac przygotowawczych do umocnienia nabrzeża na działce znajdującej się przy ul. T. w S. zgodnie ze zleceniem – faktura częściowa” (treść zgodnie z nazwą na fakturze VAT nr ...) została wykonana w lutym 2011 r. Po wykonaniu powyższych prac przygotowawczych, wykonawca nie przystąpił do realizacji drugiego etapu zlecenia tj. „do umocnienia nabrzeża na działce znajdującej się przy ul. ul. T. w S.”. Powodem przysunięcia terminu prac związanych z umocnieniem nabrzeża była konieczność ponownej oceny stanu nabrzeża wraz ze znajdującymi się na nim budynkami i budowlami. Dodatkowo po dokonaniu robót wykazanych na fakturze VAT nr ...) z dnia 22 lutego 2011 r., a przed przystąpieniem do umacniania nabrzeża (tj. docelowej stabilizacji podłoża gruntowego w sąsiedztwie obiektów budowlanych) należało przeprowadzić następujące prace, niezbędne do prawidłowej realizacji inwestycji tj.:

- wykonanie izolacji poziomej i pionowej budynków,
- wykonanie instalacji wodnej,
- wykonanie instalacji elektroenergetycznej,
- wykonanie instalacji odgromowej i uziomowej budynków.

Beneficjent wskazywał także, iż wykonanie pierwszego etapu zlecenia tj. przeprowadzenie prac przygotowawczych umożliwiało dokonanie prawidłowej oceny stanu fundamentów, płyty fundamentowej, a także umocnienia nabrzeża od strony kanału. Wcześniejszy stan nieruchomości to uniemożliwiało. Dodatkowo po odsłonięciu ławy fundamentowej okazało się, że prace dotyczące umocnienia nabrzeża można znacznie ograniczyć. W rezultacie prace związane z umocnieniem nabrzeża które miały stanowić drugi etap zlecenia dla firmy „W.” P. B. H. W., a których wartość oceniano początkowo na kwotę 122 240,00 zł brutto, mogły zostać wykonane w mniejszym zakresie oraz mniejszym kosztem przez firmę, która zaoferowała korzystniejszą cenę. Roboty te ograniczały się do następujących usług:

- remont terenu pod zbiornik 100 m³,
- remont terenu pod linię oczyszczalni zlokalizowanej przy ul. T. P. w S.

Dalej Beneficjent wskazał, iż prace te zostały wykonane przez P. B. D. Sp. z o.o., co wykazano na fakturach VAT nr (...) z dnia 28 września 2012 r. na kwotę brutto 31 980,00 zł oraz nr (...) z dnia 28 września 2012 r. na kwotę brutto 9 120,00 zł. Beneficjent podkreślił, iż koszty wszelkich ekspertyz poniósł we własnym zakresie i nie były one przedmiotem dofinansowania.

Odnosząc się drugiego zapytania IZ RPO WZ, Beneficjent wskazał, iż roboty związane z umocnieniem (zagęszczeniem) nabrzeża ograniczyły się do usług „remont terenu pod zbiornik 100 m³” oraz „remont terenu pod linię oczyszczalni zlokalizowanej przy ul. T. P. w S.” i zostały wykonane przez P. B. D. Sp. z o.o. (faktury nr ...).

W odpowiedzi na kolejne zapytanie IZ RPO WZ dotyczące faktu, iż nazwa kwestionowanej faktury tj. „Wykonanie prac przygotowawczych na umocnienie nabrzeża na działce znajdującej się przy ulicy T. w S. zgodnie ze zleceniem – faktura częściowa” wskazuje na częściowe wykonanie robót w ramach powyższego zlecenia, zatem IZ RPO WZ zobowiązała Beneficjenta do dostarczenia kopii potwierdzonych za zgodność z oryginałem dokumentów (faktury, protokoły odbioru) potwierdzających zrealizowanie całości zlecenia, Beneficjent wskazał, iż firma „W.” P. B. H. W. wykonała zakres zlecenia obejmujący „Wykonanie prac przygotowawczych do umocnienia nabrzeża (...)” i za tę część robót została wystawiona faktura na podstawie której dokonano zapłaty.

W nawiązaniu do ostatniego pytania zawartego w piśmie IZ RPO WZ z dnia 15 października 2013 r., Beneficjent wskazał, iż prace polegające na odkryciu ścian fundamentowych i płyty fundamentowej zostały wykonane przez firmę „W.” P. B. H. W.

Beneficjent zaznaczył, iż do przedmiotowego pisma załączył pozwolenie na budowę, decyzję nr 965/10 z dnia 15 lipca 2010 r., projekt budowlany, protokoły odbioru prac budowlanych, dokumentację fotograficzną dotyczącą dokonanych prac, specyfikację do faktury VAT nr (...) z dnia 22 lutego 2011 r. oraz zlecenia dla „W.” P. B. H. W. Nadto Beneficjent wskazał, iż z wykonawcą nie zawarto umowy na wykonanie prac i do dnia złożenia przedmiotowych wyjaśnień nie wydano decyzji na użytkowanie obiektu.

W wyjaśnieniach do specyfikacji do faktury VAT nr (...) z dnia 22 lutego 2011 r. Pan Jerzy Ładniak podkreślał, iż ze względu na fakt, iż wszystkie wymienione w przedmiotowej specyfikacji czynności i tak musiały zostać wykonane w całości, ponieważ cały obiekt wraz z dwoma budynkami jest elementem nabrzeża, a bezpieczeństwo konstrukcyjne budynków jest bezwzględnym priorytetem, trudno jest przypisać konkretne koszty do takich elementów jak linia technologiczna wraz z czterokomorowym zbiornikiem, czy instalacje wodne i elektroenergetyczne. Koszty wykopów oraz montażu i zasypania elementów instalacji wraz z ponownym zagęszczeniem podłoża gruntowego (stanowiącego element nabrzeża) zostały ujęte w wydatkach dotyczących poszczególnych instalacji. Dalej Beneficjent wskazywał, iż pozostawienie wokół budynku nieustabilizowanego gruntu może spowodować, poza naturalnym grawitacyjnym osiadaniem gruntu pod własnym ciężarem, także odkształcenie fundamentów obiektów takich jak budynki, czy zapadnie się zbiorników oraz przesunięcia urządzeń budowlanych – tj. m.in. instalacji podziemnych. Tak samo w opinii Beneficjenta koszt remontu terenu (tj. przede wszystkim oczyszczenie i stabilizacji podłoża gruntowego) pod linię technologiczną wraz ze zbiornikiem czterokomorowym został ujęty w fakturach VAT nr (...).

Nadto w dniu 29 stycznia 2014 r., w związku z prośbą telefoniczną o uzupełnienie dokumentów, Beneficjent dostarczył kosztorys związany z wykonanymi przez firmę „W.” P. B. H. W. pracami.

Następnie z uwagi na znaczny stopień skomplikowania sprawy, IZ RPO WZ postanowieniami z dnia 6 lutego 2014 r. oraz 21 lutego 2014 r. zawiadomiła Beneficjenta o konieczności przedłużenia postępowania w przedmiocie zwrotu środków. Nadto IZ RPO WZ poinformowała Beneficjenta o zamiarze zakończenia postępowania w przedmiotowej sprawie oraz pouczyła o prawach wynikających z art. 10 § 1 k.p.a.

W związku z zawartymi we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy zarzutami, IZ RPO WZ ponownie przeprowadziła postępowanie wyjaśniające, obejmujące całościową ocenę materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie (w tym m.in. wniosku o dofinansowanie projektu pn. „Wdrożenie nowatorskiej technologii oczyszczania wód zaolejonych powstałych w wyniku czyszczenia i konserwacji zbiorników po produktach płynnych” wraz z załącznikami, umowy o dofinansowanie nr UDA-RPZP.01.01.03-32-065/09-00 z dnia 4 października 2010 r., Wytucznych dla Wnioskodawców ubiegających się o dofinansowanie projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007 – 2013 obowiązujących dla przedmiotowego konkursu, wyjaśnień wnioskodawcy oraz dokumentów dostarczonych przez Beneficjenta) z uwzględnieniem zarzutów podniesionych we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy oraz pełną analizę stanu faktycznego i prawnego sprawy, co pozwoliło na odniesienie się do przedmiotowego wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy jak poniżej.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż środki publiczne przeznaczone na wykonywanie projektów realizowanych w ramach programów finansowych ze środków europejskich mają charakter bezzwrotny i powinny być wykorzystywane zgodnie z prawem, obowiązującymi procedurami, a także ściśle z celem, na który zostały przekazane. Wykrycie nieprawidłowości w zakresie wydatkowania środków publicznych powoduje konieczność dochodzenia ich zwrotu.

Mając na uwadze, iż do zadań IZ RPO WZ należy m.in. w oparciu o art. 26 ust. 1 pkt 15 u.z.p.p.r. odzyskiwanie kwot podlegających zwrotowi, w tym wydawanie decyzji o zwrocie środków przekazanych na realizację programów, projektów lub zadań, o której mowa w przepisach u.f.p., IZ RPO WZ podjęła czynności zmierzające do odzyskania należnej jej kwoty. Zgodnie bowiem z art. 207 ust. 1 u.f.p., w przypadku, gdy środki przeznaczone na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich są:

- 1) wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem,
- 2) wykorzystane z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184,
- 3) pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości

– podlegają zwrotowi przez Beneficjenta wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków, w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji o zwrocie na wskazany w tej decyzji rachunek bankowy, z zastrzeżeniem ust. 8 i 10. Jednocześnie wskazuje się, iż na podstawie art. 207 ust. 4 pkt. 3 u.f.p, w przypadku braku zwrotu środków w terminie określonym wydaną decyzją, Beneficjentowi grozi sankcja w postaci wykluczenia z możliwości otrzymywania środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich. Okres wykluczenia kończy się z upływem trzech lat liczonych od dnia dokonania zwrotu ww. środków (art. 207 ust. 5 u.f.p.).

W analizowanej sprawie Beneficjent wykorzystał środki przekazane mu na podstawie umowy o dofinansowanie nr UDA-RPZP.01.01.03-32-065/09-00 niezgodnie z procedurami obowiązującymi w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego (zwanego dalej RPO WZ), do których stosowania był zobowiązany przystępując do konkursu nr RPOWZ/1.1.3/2009/1, a następnie w dniu 4 października 2010 r. podpisując umowę o dofinansowanie. Jednocześnie działanie Beneficjenta wypełnia także przesłankę, o której mowa w art. 207 ust. 1 pkt 1 tj. wykorzystania środków niezgodnie z przeznaczeniem.

Pod pojęciem procedur, których naruszenie uprawnia do wydania decyzji określającej kwotę zwrotu, rozumiane są postanowienia dokumentów regulujących zasady przyznawania i wykorzystania dofinansowania, w tym zasady ponoszenia wydatków w ramach projektu, a także zapisy umowy o dofinansowanie i Wytucznych dla Wnioskodawców. Ustawodawca nie przewidział zamkniętego katalogu procedur, na podstawie których wydatkowane są środki unijne związane z realizacją konkretnych programów operacyjnych. Do dofinansowania kwalifikowane są te projekty, które pozytywnie przeszły wszystkie etapy jego oceny, przeprowadzanej w ramach konkursu, a dofinansowanie jest możliwe w ramach dostępnej alokacji na realizację poszczególnych działań i priorytetów w ramach programu operacyjnego (zob. art. 28 ust. 1 pkt 3, art. 30a ust. 1 u.z.p.p.r.). Podstawę dofinansowania projektu stanowi m.in. umowa o dofinansowanie zawarta z beneficjentem przez instytucję zarządzającą albo działającą w jej imieniu instytucję pośredniczącą lub instytucję wdrażającą. Umowa ta określa warunki dofinansowania projektu, a także prawa i obowiązki beneficjenta z tym związane (art. 30 ust. 1 i 2 u.z.p.p.r.). Umowa jest zatem elementem projektu. W związku z powyższym, niewypełnienie postanowień umowy oraz dokumentów regulujących zasady przyznawania i wykorzystania dofinansowania, powoduje konieczność odzyskiwania przez IZ RPO WZ kwot podlegających zwrotowi.

Natomiast z wykorzystaniem środków niezgodnie z przeznaczeniem mamy do czynienia m.in. „wówczas, gdy beneficjent finansuje działania będące poza zakresem rzeczowym projektu, na który zostały przekazane środki. (...)” (M. Szymański „Zwrot środków nieprawidłowo wykorzystanych przy realizacji programów Unii Europejskiej. Na podstawie przepisów ustawy o finansach publicznych, w: Kontrola Państwowa, rocznik LV, nr 2/331, s.13). Warto dodać, iż w orzecznictwie wskazuje się, iż „nie jest dozwolone nawet jedynie tymczasowe wykorzystanie przydzielonych środków niezgodnie z zawartą umową dotacyjną i wskazanym w niej przeznaczeniem (...)” – tak Główna Komisja Orzekająca w orzeczeniu z dnia 17 listopada 2005 r. (DF/GKO/Odw.-56/73-74/2005/501, niepubl.).

Umowa o dofinansowanie, którą w dniu 4 października 2010 r. Beneficjent zawarł z Województwem Zachodniopomorskim, określa szczegółowe zasady dofinansowania projektu. W § 9 ust. 7 umowy Beneficjent w związku z realizacją projektu i w wykonaniu umowy zobowiązał się do przestrzegania właściwych przepisów prawa pierwotnego i wtórnego prawa wspólnotowego, właściwych przepisów prawa polskiego, w tym także wszelkich wytycznych do nich, a także obowiązujących odpowiednich reguł, zasad i postanowień wynikających z Programu, Uszczegółowienia Programu, obowiązujących procedur, wytycznych, informacji IZ RPO WZ. Ponadto Beneficjent zobowiązał się do realizacji projektu w oparciu o wniosek o dofinansowanie, z należytą

starannością, rzetelnie, racjonalnie i oszczędnie, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i procedurami w ramach programu oraz w sposób, który zapewni prawidłową i terminową realizację projektu, a także osiągnięcie celów zakładanych we wniosku o dofinansowanie (§ 4 ust. 4 umowy o dofinansowanie).

Tym samym, podpisując umowę o dofinansowanie Beneficjent zobowiązał się do zrealizowania projektu w pełnym zakresie, w terminie wskazanym w umowie, z należytą starannością, zgodnie m.in. z umową i jej załącznikami, w szczególności z opisem zawartym we wniosku o dofinansowanie, stanowiącym załącznik nr 1 do umowy.

Beneficjent we wniosku o dofinansowanie (pkt D.1., str. 12,) jak i w załączonych do niego dokumentach (m.in. w Biznes Planie pkt C.2., str. 10), wskazywał, iż w celu prawidłowego przeprowadzenia inwestycji niezbędny jest remont obiektu, który miał polegać na remoncie pomieszczeń przeznaczonych na: halę linii do oczyszczania (budynek parterowy) oraz pomieszczenia biurowe, socjalne (toalety, natryski, stołówka, kuchenka, szatnie – „brudna” i „czysta”), salę prezentacji (prezentacja technologii, usługi, miejsce spotkań z klientami), laboratorium, kotłownię z piecem CO, warsztat, narzędziownię i pomieszczenie wirówki (budynek piętrowy). Ponadto w ramach projektu Beneficjent zaplanował także wymianę stolarki drzwiowej i okiennej przedmiotowych budynków oraz podłączenie przyłączy wodnych i elektrycznych wraz z instalacjami.

Wyjaśnienia Beneficjenta zawarte we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy sugerowały, iż część robót była niezbędna do wykonania instalacji wodnej i elektroenergetycznej w pasie nabrzeża oraz posadowienia zbiornika czterokomorowego, które to wydatki zostały wyodrębnione jako oddzielne od wskazanego przez Beneficjenta w ramach zadania 12 wydatku nr 1 tj. Remont obiektu wraz z wymianą stolarki okiennej i drzwiowej. Tym samym IZ RPO WZ w celu wyjaśnienia powyższego (ewentualnej pomyłki w przyporządkowaniu kosztu do wydatku w ramach zadań) wystąpiła pismem z dnia 15 października 2013 r. do Beneficjenta z zapytaniem o powyższą kwestię, bowiem istniała uzasadniona wątpliwość, iż powyższe prace dotyczyły odpowiednio zadania nr 12 wydatku nr 2 tj. Wykonanie przyłącza wodnego, wydatku nr 3 tj. Wykonanie przyłącza energetycznego, wydatku nr 4 tj. Wykonanie instalacji energo – elektrycznej, wydatku nr 5 tj. Wykonanie instalacji wodno – kanalizacyjnej oraz zadania nr 4 wydatku nr 1 tj. Zakup i montaż czterokomorowego zbiornika magazynowego o ogólnej pojemności 100 m³. Beneficjent w przedłożonych wyjaśnieniach wskazał, iż „(...) trudno jest przypisać konkretne koszty do takich elementów jak linia technologiczna wraz z czterokomorowym zbiornikiem, czy instalacje wodne i elektroenergetyczne. Koszty wykopów oraz montażu i zasypania elementów instalacji wraz z ponownym zagęszczeniem podłoża gruntowego zostały ujęte w wydatkach dotyczących poszczególnych instalacji. Tak samo koszt remontu terenu (tj. przede wszystkim oczyszczenie i stabilizacji podłoża gruntowego) pod linie technologiczną wraz ze zbiornikiem czterokomorowym zostały ujęte na fakturach VAT nr ...” Analiza powyższych wyjaśnień, jak również przedłożonych przez Beneficjenta we wniosku o płatność dokumentów dotyczących bezpośrednio zadania nr 12, wydatków nr 2-5, prowadzi do wniosku, iż Pan Jerzy Ładniak mógł ponieść wydatki związane z wykonaniem instalacji oraz przyłączy wodnych i elektrycznych bezpośrednio w ramach ww. wydatków na potwierdzenie czego przedłożył właśnie odpowiednie dokumenty w kolejnych wnioskach o płatność, a nie w ramach kwestionowanej faktury VAT nr (...) z dnia 22 lutego 2011 r.

Nadto zadanie nr 4 wydatek nr 1 tj. zakup i montaż zbiornika magazynowego o ogólnej powierzchni 100 m³ polegało na zakupie środka trwałego, nie było objęte limitem prac budowlanych. Tym samym w ramach ww. zadania Beneficjent nie mógł zaplanować jakichkolwiek prac budowlanych związanych z ekspertyzą, oczyszczeniem i umocnieniem nabrzeża (objętych zakresem faktury VAT nr ...). Beneficjent dopiero pismem z dnia 16 września 2013 r. zwrócił się do IZ RPO WZ z prośbą o wykreślenie zadania nr 4 tj. Zakup i montaż zbiornika magazynowego o ogólnej powierzchni 100 m³ i włączenie jego zakresu do zadania nr 1 pod wspólną nazwą: Zakup i montaż oczyszczalni dla wód zaolejonych oraz do wydatku nr 1 Lina oczyszczalni oraz zwiększenia limitu prac budowlanych.

Podsumowując powyższe, Beneficjent nie zaplanował we wniosku o dofinansowanie prac związanych z fakturą VAT nr (...) w ramach zadania nr 12 wydatku nr 2 tj. Wykonanie przyłącza wodnego, wydatku nr 3 tj. Wykonanie przyłącza energetycznego, wydatku nr 4 tj. Wykonanie instalacji energo – elektrycznej, wydatku nr 5 tj. Wykonanie instalacji wodno – kanalizacyjnej oraz zadania nr 4 wydatku nr 1 tj. Zakup i montaż czterokomorowego zbiornika magazynowego o ogólnej pojemności 100 m³. Przy czym IZ RPO WZ nie kwestionuje faktu, iż wydatki objęte fakturą VAT nr (...) były potrzebne do wykonania instalacji czy posadowienia zbiornika czterokomorowego, aczkolwiek powyższe wydatki, jako niezaplanowane we wniosku o dofinansowanie, nie mogą stanowić kosztu kwalifikowalnego.

Zakres remontu został bardzo precyzyjnie wskazany w dokumentacji aplikacyjnej (m.in. we wniosku o dofinansowanie pkt D.1., E.1., Biznes Planie pkt C.2, decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach z dnia 7 kwietnia 2010 r., zaświadczeniu organu odpowiedzialnego za

monitorowanie obszarów Natura 2000 z dnia 15 czerwca 2009 r.) Przedmiotowy „remont obiektu” miał polegać wyłącznie na remoncie pomieszczeń przeznaczonych na: halę linii do oczyszczania (budynek parterowy) oraz pomieszczenia biurowe, socjalne (toalety, natryski, stołówka, kuchenka, szatnie – „brudna” i „czysta”), salę prezentacji (prezentacja technologii, usługi, miejsce spotkań z klientami), laboratorium, kotłownię z piecem CO, warsztat, narzędziownię i pomieszczenie wirówki (budynek piętrowy) wraz z wykonaniem stolarki drzwiowej i okiennej (zadanie 12 wydatek 1) oraz wykonaniu przyłączy wodnych i elektrycznych do budynków wraz z instalacjami (jak już ustalono kwestionowana faktura nie była zaplanowana w ramach zadania 12 wydatków 2, 3, 4 i 5 oraz zadania nr 4 wydatku nr 1). Zatem Beneficjent we wniosku o dofinansowanie nie przewidział prac objętych zakresem kwestionowanej faktury VAT nr 16/02/HW/2011 tj. zgodnie z załączoną specyfikacją:

1. Usunięcia drzew i krzewów z pasa robót, teren pomiędzy budynkami a brzegiem kanału;
2. Wykonania prac odkrywkowych w pasie nabrzeża w bezpośrednim sąsiedztwie budynków, zdjęcia warstwy ziemi i płyt granitowych do warstwy fundamentu byłej hali, odstonięcia ścian budynku hali w celu sprawdzenia stanu fundamentów oraz wykonania izolacji poziomej i pionowej, umożliwienia wykonania instalacji odgromowej i uziomowej budynków oraz instalacji wodnej i elektroenergetycznej;
3. Usunięcia gruzu;
4. Oczyszczenia kanału wzdłuż płyty fundamentowej, usunięcia korzeni, zniszczonych elementów konstrukcji oraz gruzu;
5. Wywozu i utylizacji odpadów.

Ponadto Beneficjent nie zgłosił ww. zmian dotyczących realizowanego projektu przed ich wprowadzeniem i nie później niż przed planowanym zakończeniem realizacji projektu, (§ 15 umowy o dofinansowanie). Pan Jerzy Ładniak zwrócił się do IZ RPO WZ jedynie z prośbą o zaakceptowanie przesunięcia powyżej 15 % w ramach zadania nr 12 wydatku nr 1 pn. „Remont obiektu wraz z wymianą stolarki okiennej i drzwiowej”, na którą otrzymał zgodę pismem z dnia 29 marca 2011 r. Niemniej jednak powyższa zmiana miała polegać na umocnieniu nabrzeża, tj. na „opalowaniu” budynków znajdujących się na nabrzeżu. Powyższa zmiana nie wpływa zatem na kwalifikowalność wykonania prac przygotowawczych na umocnienie nabrzeża, które wykraczają poza opisaną w dokumentach aplikacyjnych realizację inwestycji, bowiem wydatki niezwiązane bezpośrednio z remontem budynku są wydatkami niekwalifikowalnymi (po wprowadzonej zmianie kwalifikowalne byłyby jedynie wydatki związane z „opalowaniem” budynków).

W tym miejscu podkreślić należy, iż przez wydatki kwalifikowalne należy rozumieć wydatki uznane za kwalifikowalne i spełniające kryteria, zgodnie z rozporządzeniem Rady nr 1083/2006, rozporządzeniem Komisji nr 1828/2006, rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1080/2006 jak również z u.z.p.p.r. i przepisów rozporządzeń oraz wytycznych wydanych na podstawie niniejszej ustawy, oraz Uszczegółowieniem Programu, jak również z dokumentacją konkursową (§ 1 pkt 35 umowy o dofinansowanie).

Zawarte w Wytycznych dla Wnioskodawców zapisy dotyczące kwalifikowalności wydatków zostały przygotowane w oparciu o „Krajowe wytyczne dotyczące kwalifikowania wydatków w ramach funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w okresie programowania 2007-2013” (zwane dalej Krajowymi Wytycznymi), które zostały wydane na podstawie art. 35 ust. 2 pkt 1 u.z.p.p.r. oraz art. 56 ust. 4 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego ogólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (zwane dalej rozporządzeniem Rady (WE) nr 1083/2006). Zgodnie z Krajowymi Wytycznymi Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym powinna dodatkowo ustanowić szczegółowe zasady dotyczące kwalifikowania wydatków dla projektów współfinansowanych w ramach danego Programu. Zasady ustanowione przez IZ RPO WZ mogą być bardziej restrykcyjne, niż zasady określone w Krajowych Wytycznych, albowiem to IZ RPO WZ określa procedury obowiązujące w ramach RPO WZ m.in. w zakresie wydatkowania środków oraz zasad realizacji projektu. Niemniej jednak zarówno Krajowe Wytyczne, jak i Wytyczne dla Wnioskodawców nie przewidują odstępstw od zawartych w nich zasad uznawania danego wydatku za kwalifikowalny.

Jak już IZ RPO WZ informowała Beneficjenta w decyzji nr WWRPO/28/W/2013 ocena kwalifikowalności wydatku oraz procedur obowiązujących w ramach RPO WZ polega na analizie zgodności jego poniesienia z obowiązującymi przepisami. Oceny takiej dokonuje się zarówno na etapie wyboru wniosku o dofinansowanie projektu, jak i podczas realizacji projektu (Wytyczne dla Wnioskodawców str. 11). Przyjęcie danego projektu do realizacji i podpisanie z beneficjentem umowy o dofinansowanie nie oznacza, że wszystkie wydatki, które beneficjent przedstawi do rozliczenia w trakcie realizacji projektu, będą kwalifikować się do współfinansowania. Kwalifikowalność poniesionych wydatków oceniana jest również w trakcie realizacji projektu, kiedy beneficjent przekłada kolejne wnioski o płatność oraz po zakończeniu projektu. Wytyczne dla Wnioskodawców w zgodzie z

Wytycznymi Krajowymi stanowią, iż wydatkiem kwalifikującym się do współfinansowania jest wydatek spełniający łącznie następujące warunki:

- a) został poniesiony w okresie kwalifikowalności wydatków,
- b) jest zgodny z obowiązującymi przepisami prawa wspólnotowego oraz prawa krajowego,
- c) jest zgodny z postanowieniami RPO WZ, Uszczegółowieniem RPO WZ oraz Wytycznymi dla wnioskodawców
- d) jest zgodny z postanowieniami umowy o dofinansowanie projektu,
- e) jest niezbędny do realizacji projektu i został poniesiony w związku z realizacją projektu,
- f) został dokonany w sposób oszczędny, tzn. w oparciu o zasadę dążenia do uzyskania założonych efektów przy jak najniższej kwocie wydatku,
- g) został należycie udokumentowany,
- h) jest zgodny z katalogiem wydatków kwalifikowalnych określonym w Wytycznych.

Powyższy zapis zawiera enumeratywnie wymienione przesłanki, które każdy z wydatków musi spełniać, aby został przez IZ RPO WZ uznany za kwalifikowalny. Nie spełnienie któregokolwiek z nich powoduje, iż dany wydatek nie może skorzystać z przymiotu kwalifikowalności. Ponownie podkreślić należy, iż Wytyczne dla Wnioskodawców nie zawierają odstępstw od powyższych zasad.

Beneficjent ubiegając się o dofinansowanie jest zobowiązany do stosowania i przestrzegania powyższych zasad. Przystąpienie Beneficjenta do ubiegania się o dofinansowanie oznacza m.in. akceptację obowiązujących Wytycznych oraz innych norm wynikających z dokumentacji aplikacyjnej oraz przepisów prawa. Skorzystanie z możliwości dofinansowania nie jest obowiązkiem. Wnioskodawcy, w opinii których uregulowania wynikające z ww. dokumentów bądź przepisów prawa są zbyt rygorystyczne, nie są zobowiązani do podpisania umowy o dofinansowanie czy składania wniosków aplikacyjnych. Podpisując umowę o dofinansowanie Beneficjent zobowiązuje się do ich przestrzegania i postępowania zgodnie z ich literą. Zasady konkursu określone w regulaminie są jednakowe dla wszystkich i nie mogą być zmieniane dla potrzeb poszczególnych beneficjentów, a każdy przystępując do konkursu godzi się na te zasady (Wyrok WSA w Rzeszowie z dnia 21 grudnia 2010 r., sygn. I SA/Rz 823/10, LEX nr 750260).

Tym samym Beneficjent składając wniosek aplikacyjny, a następnie w dniu 4 października 2010 r. podpisując umowę o dofinansowanie nr UDA-RPZP.01.01.03-32-065/09-00 zaakceptował zapisy przedmiotowych dokumentów i zobowiązał się realizować projekt zgodnie z ich brzmieniem.

Wydatek poniesiony przez Beneficjenta na wykonanie prac przygotowawczych do umocnienia nabrzeża, tj. wykarczowanie i wycięcie drzew wzdłuż nabrzeża, zdjęciu warstwy ziemi i płyt granitowych do warstwy fundamentu byłej hali, oczyszczeniu kanału z zalegających korzeni, konstrukcji oraz gruzu, a także wywozie i utylizacji odpadów nie spełnił koniecznych przesłanek kwalifikowalności określonych w Wytycznych dla Wnioskodawców, albowiem znajduje się poza zakresem rzeczowym projektu, na który zostały przekazane środki, co czyni go niezgodnym z postanowieniami umowy o dofinansowanie projektu i jej załącznikami, w szczególności z opisem zawartym we wniosku o dofinansowanie, stanowiącym załącznik nr 1 do umowy.

Odnosząc się do argumentacji Beneficjenta zawartej we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy jak również wyjaśnień przedłożonych pismami z dnia 7 i 13 stycznia 2014 r., po przeanalizowaniu dokumentacji przedłożonej przez Beneficjenta, IZ RPO WZ nie kwestionuje faktu konieczności wykonania prac wyszczególnionych w kwestionowanej fakturze VAT nr (...) z dnia 22 lutego 2011 r., albowiem jak Beneficjent słusznie zaznaczył wykonanie prac przygotowawczych umożliwiło m.in. dokonanie prawidłowej oceny stanu fundamentów, płyty fundamentowej, a także umocnienia nabrzeża od strony kanału. Niemniej jednak z uwagi na fakt ich powyższe prace nie zostały zaplanowane we wniosku o dofinansowanie, ich koszt nie może stanowić wydatku kwalifikowalnego. Wydatki poniesione na prace przygotowawcze do umocnienia nabrzeża, tj. wykarczowanie i wycięcie drzew wzdłuż nabrzeża, zdjęciu warstwy ziemi i płyt granitowych do warstwy fundamentu byłej hali, oczyszczeniu kanału z zalegających korzeni, konstrukcji oraz gruzu, a także wywozie i utylizacji odpadów, znajdują się poza zakresem rzeczowym projektu, tym samym Beneficjent powinien pokryć koszty ww. prac we własnym zakresie. IZ RPO WZ nie może dofinansowywać wydatków, które nie zostały zaplanowane w projekcie, a tym samym pozostają w sprzeczności z Wytycznymi dla Wnioskodawców czy umową o dofinansowanie oraz jej załącznikami.

Wytyczne dla Wnioskodawców oraz inne dokumenty dotyczące zasady przyznawania i wykorzystania dofinansowania są ogólnodostępne, IZ RPO WZ umieszcza je na swoich stronach internetowych, umożliwiając potencjalnym wnioskodawcom zapoznanie się z ich treścią już z chwilą ogłoszenia konkursu, co wynika z treści art. 28 ust. 5 u.z.p.p.r. Tym samym Beneficjent przygotowując wniosek o dofinansowanie, powinien zapoznać się z treścią przedmiotowych dokumentów. Zgodnie z Instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach RPO WZ Poddziałanie 1.1.3 Inwestycje MSP w nowe technologie (zwanej dalej Instrukcją) pkt C.7. Opis przedsięwzięcia „musi jednoznacznie identyfikować przedmiot

projektu, jasno określać jego zakres i główne etapy realizacji. Zadaniem Wnioskodawcy jest skonstruować możliwie najbardziej przejrzysty i precyzyjnie opisany projekt, który nie będzie wzbudzał wątpliwości co do tego, jakie czynności zostaną nim objęte. Nie należy posługiwać się zbyt ogólnikowymi lub szerokimi hasłami." Tym samym Beneficjent przygotowując wniosek aplikacyjny powinien precyzyjnie wskazać zakres realizowanych prac. Zatem nie do przyjęcia, w kontekście powyższych zapisów instrukcji, są wyjaśnienia Beneficjenta przedłożone pismem z dnia 28 maja 2013 r., iż na etapie składania wniosku o dofinansowanie Beneficjent wyszczególnił niektóre z planowanych prac, m.in. dotyczące remontu pomieszczeń jedynie po to, aby wskazać kierunek planowanej działalności i przeznaczenie poszczególnych elementów obiektu, albowiem we wniosku o dofinansowanie brak jest jakichkolwiek zapisów sugerujących przykładowy katalog prac, a na pewno nie stanowi go nazwa zadania czy wydatku. Procedura konkursowa stosowana przy rozpatrywaniu wniosków w ramach RPO WZ wymaga, aby projekt był kompletny, zawierał wszystkie wymagane elementy treści i spełniał wszystkie kryteria merytoryczne określone w przepisach RPO, regulujących przyznawanie środków w trybie konkursowym. IZ RPO WZ nie może domyślać się zakresu planowanych przez Beneficjenta wydatków. Dlatego właśnie wniosek o dofinansowanie wraz z załącznikami stanowi podstawowe źródło informacji o projekcie. W analizowanym przypadku Beneficjent wprost we wniosku wskazał, iż w celu prawidłowego przeprowadzenia inwestycji niezbędny jest remont obiektu, który miał polegać wyłącznie na remoncie dwóch budynków (parterowego i piętrowego) wraz z wykonaniem stolarki drzwiowej i okiennej na terenie nieruchomości oraz wykonaniu przyłączy wodnych i elektrycznych do budynków wraz z instalacjami. Ponadto Beneficjent nie zgłosił ww. zmian dotyczących realizowanego projektu przed ich wprowadzeniem i nie później niż przed planowanym zakończeniem realizacji projektu stosownie do brzmienia § 15 umowy o dofinansowanie. Beneficjent, który dokonuje jakichkolwiek zmian w zakresie realizacji projektu, czy to rzeczowych, czy też finansowych, w swoim interesie winien, przed ich dokonaniem, powiadomić o tym IZ RPO WZ na piśmie. W innym przypadku naraża się na zaliczenie wydatków poniesionych na takie zmiany, do kosztów niekwalifikowanych. Powyższe wynika wprost z zawartej umowy o dofinansowanie oraz powołanych Wytycznych (pod. WSA W Olsztynie z dnia 31 maja 2012 r. sygn. akt I SA/OI 178/12). Taka też praktyka jest zgodna z ogólnie przyjętymi zasadami dotyczącymi realizacji inwestycji. Tym samym prace przygotowawcze do umocnienia nabrzeża jako nie ujęte we wniosku o dofinansowanie oraz nie zgłoszone przez Beneficjenta jako zmiany realizowanego projektu, nie mogą stanowić wydatków kwalifikowalnych.

Zakres prac wymieniony w kwestionowanej fakturze VAT nr (...) z dnia 22 lutego 2011 r. nie był zaplanowany we wniosku o dofinansowanie. Beneficjent wskazał konkretny cel na jaki miały być wydatkowane środki i jest to cel związany jedynie z remontem konkretnych budynków. Natomiast ww. faktura wystawiona została w związku z wykonaniem prac przygotowawczych do umocnienia nabrzeża, a nie w związku z remontem ww. budynków. Takie prace nie mieszczą się zatem w zakresie zaplanowanym na etapie wnioskowania o dofinansowanie, tym samym nie mogły zostać uznane za wydatek kwalifikowalny w projekcie. Za wydatek kwalifikowalny można uznać tylko taki wydatek, który jest nie tylko niezbędny do realizacji projektu oraz prawidłowo udokumentowany, ale także zgodny z harmonogramem rzeczowo-finansowym realizacji projektu uzgodnionym z IZ RPO WZ przed podpisaniem umowy, opracowanym w oparciu o wniosek aplikacyjny (§ 2 ust. 1 i § 3 ust 3 umowy o dofinansowanie). Beneficjent realizuje projekt na podstawie wniosku o dofinansowanie projektu (§ 2 umowy o dofinansowanie), natomiast w przypadku planowania zmian w projekcie Beneficjent jest zobowiązany na podstawie § 15 umowy o dofinansowanie zgłosić IZ RPO WZ takie zmiany przed ich wprowadzeniem i nie później niż przed planowanym zakończeniem realizacji projektu.

Podsumowując Beneficjent działał w sposób spreczny z umową o dofinansowanie, co w konsekwencji doprowadziło do wykorzystania środków z naruszeniem obowiązujących w ramach RPO WZ procedur (art. 207 ust. 1 pkt 2 u.f.p.). Jednocześnie działanie Beneficjenta wypełnia także dyspozycję art. 207 ust. 1 pkt 1 u.f.p., albowiem Beneficjent sfinansował wydatki będące poza zakresem rzeczowym projektu, na który zostały przekazane środki.

Mając na względzie fakt, iż jedną z kompetencji, a zarazem obowiązków ustawowych IZ RPO WZ jest prowadzenie kontroli realizacji poszczególnych projektów w ramach RPO WZ, a także odzyskiwanie kwot podlegających zwrotowi, IZ RPO WZ podjęła niezbędne czynności zmierzające do odzyskania środków nieprawidłowo wydatkowanych przez Beneficjenta. Wskazać należy, iż obowiązkiem IZ RPO WZ jest nie tylko ustalanie zasad konkursu, zawieranie umów z beneficjentami czy zarządzanie środkami finansowymi przeznaczonymi na realizację programu operacyjnego, ale również czuwanie nad przebiegiem realizacji projektu i weryfikowanie czy w całym okresie realizacji, projekt, na który przekazano środki publiczne, realizowany jest zgodnie z prawem oraz zasadami określonymi przez IZ RPO WZ dla danego konkursu. W przeciwnym razie zgodnie z art. 207 ust. 1 u.f.p. IZ RPO WZ zobowiązana jest dochodzić zwrotu środków od Beneficjenta.

Poziom dofinansowania ze środków UE dla umowy o dofinansowanie nr UDA-RPZP.01.01.03-32-065/09-00 zawartej z Beneficjentem wynosi 60 % (§ 2 ust. 5 umowy o dofinansowanie). Kwotę do zwrotu obliczono zatem jako iloczyn wskaźnika procentowego współfinansowania ze środków UE (tj. 60 %) oraz kwoty wszystkich wydatków niekwalifikowalnych tj. 112 000,00 zł (faktura 16/02/HW/2011 z dnia 22 maja 2011 r. ujęta we wniosku o płatność nr WND-RPZP.01.01.03-32-065/09-02/K03). Wobec powyższego, wysokość środków wymaganych do zwrotu w związku z uznaniem części wydatków w projekcie za niekwalifikowalne wynosi 67 200,00 zł wraz z odsetkami jak dla zaległości podatkowej liczonymi od daty przekazania środków (§ 7 ust. 6 umowy o dofinansowanie) do dnia zwrotu.

Kierując się powyższym, mając na uwadze cały dotychczas zgromadzony materiał dowodowy, w szczególności wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, umowę o dofinansowanie wraz z zawartymi aneksami, wniosek o dofinansowanie wraz z załącznikami, przedłożone dokumenty oraz korespondencję z Beneficjentem, IZ RPO WZ postanawia jak w sentencji.

Pouczenie

Od niniejszej decyzji przysługuje wniesienie skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie, ul. Staromłyńska 10 w terminie 30 dni od daty jej doręczenia za pośrednictwem Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego.

Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego

Otrzymują:

- 1) Pani
D. S.
ul. B.
xx-xxx S.
- 2) a/a

Zanonimizowała Aurelia Szyszłowska na podstawie przepisów o ochronie danych osobowych.